

NAZIV PREDMETA		SINOPTICI I DJELA APOSTOLSKA: UVOD I EGZEGEZA				
Kod	SPNZ-03	Godina studija/semestar	III./zimski			
Nositelj/i predmeta	Izv. prof. dr. sc. Darko Tomašević	Bodovna vrijednost (ECTS)	3			
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			45			
Status predmeta	Obvezni	Postotak primjene e-učenja				
OPIS PREDMETA						
Ciljevi ili svrha predmeta	Razumjeti narav i nastanak Novog zavjeta; povijesno-političku te religijsko-filozofsku pozadinu novozavjetnog vremena. Steći uvid u temeljne i najnovije informacije o značajkama i posebnim teološkim naglascima svakog pojedinog sinoptičkog evanđelja (opća analiza, izvori, kome je upućeno, autorstvo, datiranje, teološki cilj pojedinog evanđeliste). Znati osnovne elemente znanstvene egzegeze sinoptičkih tekstova prolazeći odabrane novozavjetne tekstove.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Poznavanje <i>Biblijskog grčkog jezika</i> .					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati i predstaviti povijesni kontekst nastanka evanđelja i Djela apostolskih. 2. Solidno poznavati osnove sinoptičke misli (sadržaj, autorstvo, strukturu i glavnu teološku poruku navedenih spisa) 3. Uočiti sličnosti i razlike među sinoptičkim evanđeljima 4. Posjedovati uvid u najnovije znanstvene metode u tumačenju sinoptičkih tekstova. 5. Znanstveno i argumentirano tumačiti i istraživati tekstove iz sinoptičkih evanđelja i Djela apostolskih. 6. Aktualizirati poruku novozavjetnih tekstova za sadašnje vrijeme. 					
Kompetencije koje se stječu	Stjecanje temeljnih znanja za razumijevanje sinoptičkih evanđelja i Djela apostolskih, povijesti egzegeze i najnovijih tumačenja sinoptičkih tekstova.					
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<p>Unutar predmeta se obrađuju sljedeće teme:</p> <p>Uvod u temu predmeta i upoznavanje literature (1) Nastanak NZ; heremeneutika, tekstovi NZ; politički i društveni svijet NZ vremena; religijski i filozofijski svijet NZ vremena; povijesni Isus (6) Sinoptičko pitanje; pitanje Q-a (2) Evanđelje po Marku (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (6)</p>					

	Evangelje po Mateju (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (8) Evangelje po Luki (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (7) Djela apostolska (analiza poruke, autorstvo, izvori, vrijeme pisanja, zajednica) (7) Egzegeza izabranih tekstova iz sinoptičkih evanđelja koji predstavljaju važne teme evanđelja i Djela apostolskih (8).					
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja		☒ mogućnost rasprave			
Obveze studenata						
Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	0,8	Istraživanje		Praktični rad	
	Kolokviji	0,8	Esej		Vježbe	
	Referat		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Pismeni ispit	1,0	Eksperimentalni rad		(Ostalo upisati)	
	Usmeni ispit	0,4	Projekt		(Ostalo upisati)	
Način ocjenjivanja i vrednovanja rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Uredno pohađanje nastave. Nakon položenog kolokvija slijedi pismeni i usmeni ispit.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Raymond E. BROWN, <i>Uvod u Novi zavjet</i> (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2008.)					
	<i>Novi zavjet: s uvodima i bilješkama Ekumenskog prijevoda Biblije</i> (ur. Marijan Jerko FUČAK) (Zagreb: KS, 1992.)					
Dopunska literatura	Mato ZOVKIĆ, <i>Isus u evanđelju po Luki</i> (Sarajevo: Vrhbosanska katolička teologija, 2002.) Mato ZOVKIĆ, <i>Isusove paradoksalne izreke</i> (Sarajevo-Bol: Vrhbosanska visoka teološka škola, 1994.) Joachim GNILKA, <i>Isus iz Nazareta: poruka i povijest</i> (Zagreb: KS, 2009.) D. J. HARRINGTON i dr., <i>Komentar evanđelja i Djela apostolskih</i> (Sarajevo: Vrhbosanska katolička teologija, 1997.) Augustin AUGUSTINOVIĆ, <i>Povijest Isusova: povijesna sinopsa evanđelja</i> , 2 sv. (Sarajevo: Teološka biblioteka Sarajevo, 1984.)					

- Rudolf SCHNACKENBURG, *Osoba Isusa Krista u četiri evanđelja* (Zagreb: KS, 1997.)
- Ivan DUGANDŽIĆ, *Kako su nastala evanđelja? Egzegetsko-teološki uvod i tumačenje izabranih poglavlja* (Zagreb: KS, 1999.)
- Wilfrid J. HARRINGTON, *Uvod u Novi zavjet spomen ispunjenja* (Zagreb: KS, 1990.)
- R. T. FRANCE, *Matej: uvod i komentar* (Novi Sad: Dobra Vest, 1987.)
- Alan COLE, *Evanđelje po Marku: uvod i komentar* (Novi Sad: Dobra Vest, 21989.)
- Leon MORRIS, *Evanđelje po Luki: uvod i komentar* (Novi Sad: Dobra Vest, 21983.)
- Anthony Lee ASH i Richard OSTER: *Djela apostolska: uvod i komentar* (Novi Sad: Dobra Vest, 1986.)
- Meinrad LIMBECK, *Markovo evanđelje* (Zagreb: KS, 1999.)
- Paul-Gehrad MÜLLER, *Lukino evanđelje* (Zagreb: KS, 1996.)
- Alfons WIESER, *Središnje teme Novoga zavjeta* (Zagreb: KS, 1981.)
- Anto POPOVIĆ, *Isusova muka i smrt prema Markovu evanđelju: egzegetsko-teološki komentar* (Zagreb: KS, 2009.)
- Anto POPOVIĆ, *Novozavjetno vrijeme: povijesno-političko i religiozno-kulturno obilježje* (Zagreb: KS, 2007.)
- Adalbert REBIĆ, *Isusovo uskrsnuće: izvješća, poruka, vjera. Raščlamba novozavjetnih izvješća o uskrsnuću Isusa Krista* (Zagreb: KS, 21999.)
- Adalbert REBIĆ, *Blaženstva* (Zagreb: KS, 21996.)
- Adalbert REBIĆ, *Oče naš: molitva Gospodnja* (Zagreb: KS, 21995.)
- Ivan DUGANDŽIĆ, *Nova pravednost: Poruka Isusova Govora na gori (Mt 5 - 7)* (Zagreb: KS i Tomislavgrad: Naša ognjišta, 1991.)
- Adrianus de GROOT, *Čudo u Bibliji: biblijsko-teološko značenje* (Zagreb: KS, 1987.)
- Klaus KLIESCH, *Djela apostolska* (Zagreb: KS, 1993.)
- Marijan VUGDELIJA (ur.), *Govor na gori (Mt 5 – 7). Egzegetsko-teološka obrada. Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa, Split, 12.-13. prosinca 2003.* (Split: Služba Božja, 2004.)
- Mitrofan KODIĆ, *Uvod u Sveto pismo Novoga zaveta: posebni deo* (Beograd: Pravoslavni bogoslovski fakultet Svetoga Save u Libertivilu – Pravoslavni bogoslovski fakultet Svetoga Vasilija Ostroškog u Foči – Eparhija istočno-američka, 2006.)
- Celestin TOMIĆ, *Isus iz Nazareta - Bog s nama: Evanđelje po Mateju (1 - 2), po Luki (1 - 2), po Ivanu (1,1-18)* (Zagreb: Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1990.)
- Celestin TOMIĆ, *Isus iz Nazareta - Gospodin slave: Isusova muka, smrt i uskrsnuće (Mt 21,1 - 28,20; Mk 11,1 - 16,20; Lk 19,28 - 24,53; Iv 12,1 - 21,25)* (Zagreb: Provincijalat hrvatskih franjevaca konventualaca, 1992.)
- Raymond Edward BROWN, *Isusovo djevičansko začeće i tjelesno uskrsnuće* (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2011.)
- Ivan DUGANDŽIĆ, *Upoznajmo Bibliju: narod Božji i njegovo Sveto pismo* (Zagreb: Glas Koncila, 2011.)

	<p>Marijan VUGDELIJA, <i>Put sreće: Isusova blaženstva (Mt 5,1-6)</i> (Split: Služba Božja, 2011.).</p> <p>Romano PENNA, <i>Povijesno-kulturno okruženje kršćanskih početaka. Prokomentirana dokumentacija</i>, prev. B. Jozić, Biblioteka raskrižja 3 (Split: Naklada Bošković, 2005.)</p> <p>Marijan VUGDELIJA, <i>Očenaš – Molitva Gospodnja (Mt 6,9-13). Egzegetsko-teološka obrada</i> (Split: Služba Božja, 2007.)</p> <p>Marijan VUGDELIJA, <i>Put sreće. Isusova blaženstva (Mt 5,1-16)</i> (Split: Služba Božja, 2011.)j</p> <p>Marijan VUGDELIJA, <i>Isusov govor na gori: put istinskoga očovječenja (Mt 5,17 – 7,29)</i> (Split: Služba Božja, 2014.)</p>
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<p>Redovito pohađanje i sudjelovanje na predavanjima.</p> <p>Anonimna pismena anketa studenata nakon ispita i statistički pokazatelji uspješnosti na kolokviju i ispitu.</p>
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	